

Brendan O'Neill*

Πρώτα μπήκαν στις γυναικείες τουαλέτες. Μετά στα καταφύγια κακοποιημένων γυναικών. Κατόπιν στα αθλήματα τους. Τώρα κλέβουν και τα βραβεία τους. Το BBC ανακοίνωσε τη νικήτρια του Βραβείου Γυναίκας ποδοσφαιρίστριας της Χρονιάς και δεν θα πιστέψετε ποια είναι. Είναι κάποιος που προ καιρού δεν πληρούσε καν τους κανόνες καταλληλότητας φύλου για το γυναικείο παιχνίδι. Είναι κάποιος που αποκλείστηκε από ένα μεγάλο τουρνουά γιατί απέτυχε στα «τεστ επαλήθευσης φύλου». Είναι κάποιος με τόσο υψηλά επίπεδα τεστοστερόνης που του είπαν να πάρει ορμονοκατασταλτικά αν ήθελε να κλωτσήσει ξανά τη μπάλα. Ναι, η ποδοσφαιρίστρια του BBC για το 2024 είναι κάποια της οποίας η θηλυκότητα έχει τεθεί υπό αμφισβήτηση από αρκετούς ειδικούς.

Πρόκειται για «την» Barbra Banda της Ζάμπια. Ο/η Μπάντα είναι ένας πολύ καλός ποδοσφαιριστής. Τόσο στους Ολυμπιακούς Αγώνες του Παρισιού 2024 όσο και στους Ολυμπιακούς Αγώνες του Τόκιο 2020, ο Μπάντα, ως αρχηγός της ομάδας της Ζάμπιας, έσκισε στο γήπεδο. Όμως, όπως σχολίασε και η Αυστραλιανή εκφωνήτρια Lucy Zelic, η παρουσία του Banda στο Παρίσι ήταν το πρόβλημα για το οποίο δεν τολμούσε να μιλήσει κανένας. Υπάρχουν και άλλα τουρνουά, με αυστηρότερους κανόνες από των Ολυμπιακών αγώνων, στα οποία ο Banda δεν μπόρεσε να παίξει λόγω του τεράστιου ερωτηματικού για το φύλο του. Μόλις δύο χρόνια πριν το Παρίσι, ο Banda αποκλείστηκε από το Women's Africa Cup of Nations, αφού δεν πληρούσε «τα κριτήρια που προτάθηκαν στα τεστ επιβεβαίωση

φύλου όπως ορίζονται από την Confederation of African Football. Έτσι, ο Banda ενώ δεν θεωρήθηκε «αρκετά γυναίκα» για να αγωνιστεί στην κορυφαία συνάντηση της Αφρικής, του δόθηκε ωστόσο το πράσινο φως για να κάνει tackling και να συγκρούεται με γυναίκες στο Παρίσι.

Ο/η Banda's είναι μια περίεργη περίπτωση. Το 2022, οι New York Times τον χαρακτήρισαν «Η θλιβερή, μπερδεμένη περίπτωση της Barbra Banda». Λίγα είναι γνωστά δημόσια για την κατάσταση του Banda, αλλά φαίνεται πιθανό ότι υπάρχει κάποιο είδος διαταραχής της ανάπτυξης φύλου. Τα τεστ της Confederation of African Football, CAF (Συνομοσπονδία Αφρικανικού Ποδοσφαίρου) στα οποία απέτυχε ο Μπάντα δεν ελέγχουν μόνο την αυξημένη τεστοστερόνη μεταξύ των «γυναικών ποδοσφαιριστών» – την οποία έχει ο/η Μπάντα – αλλά και άλλα στοιχεία που σχετίζονται με το φύλο. Ωστόσο, η CAF δεν έδωσε στη δημοσιότητα ποια είναι τα άλλα κριτήρια. Από ό,τι γνωρίζουμε, φαίνεται πιθανό ότι ο/η Banda δεν είναι διαφορετική περίπτωση από τον/την Imane Khelif, Αλγερινό πυγμάχο που του επετράπη να χτυπά γυναίκες στο ρινγκ στο Παρίσι, παρά το γεγονός ότι οι ειδικοί θεωρούσαν ότι έχει χρωμοσώματα XY – δηλαδή ότι είναι κατά βάση αρσενικό άτομο.

Δεν πρόκειται λοιπόν για «τρανς» περίπτωση που απαιτεί πρόσβαση στη γυναικεία τουαλέτα. Δεν είναι τόσο εξωφρενικό όσο το 1.94 του Will Thomas που ονόμασε τον εαυτό του Lia Thomas και χρησιμοποιεί τα τεράστια αντρικά του χέρια για να ξεπεράσει τις γυναίκες κολυμβήτριες που παλεύουν μια ζωή για την αθλητική διάκριση. Δεν είναι τόσο τρελό όσο η Caitlyn Jenner (ο πασίγνωστος Ολυμπιονίκης Bruce Jenner), που ανακηρύχθηκε «Γυναίκα της Χρονιάς» από το περιοδικό Glamour ή ο διευθυντής τράπεζας Philip Buncce, που κατά καιρούς φοράει ένα φόρεμα και αυτοαποκαλείται «Pirra», και ανακηρύχθηκε από τους Financial Times ένας από τις Top 100 Γυναίκες Στελέχη.

Αλλά ενώ η υπόθεση «της» Banda διαφέρει από τη τρανς τρέλα, οι συνέπειες είναι οι ίδιες. Οι γυναίκες αναγκάζονται να ανταγωνίζονται με ανθρώπους που έχουν ένα αθέμιτο πλεονέκτημα. Οι γυναίκες αναγκάζονται να έρχονται αντιμέτωπες με άτομα που έχουν άφθονη τεστοστερόνη, προερχόμενη είτε από την ανδρική τους εφηβεία είτε από κάποια διαταραχή. Και στις δύο περιπτώσεις – της βάνανσης καταστρατήγησης του γυναικείου αθλητισμού από άντρες που παρουσιάζονται ως γυναίκες και της αποδοχής χαλαρών κανόνων από τους αθλητικούς φορείς, που επιτρέπουν σε άτομα με αμφίβολο φύλο να αγωνίζονται στη γυναικεία κατηγορία – το αποτέλεσμα είναι ένας προσβλητικός σεξισμός. Το αποτέλεσμα είναι η ισοπέδωση, η καταπάτηση των ίσων όρων ανταγωνισμού για τις γυναίκες που θέλουν να διαπρέψουν στο γήπεδο, στο στίβο, στη πισίνα.

Το να χαρακτηρίσει το BBC ως γυναίκα ποδοσφαιρίστρια της χρονιάς κάποιον που κάποτε είχε αποκλειστεί από ένα γυναικείο τουρνουά, είναι αδιανόητο. Το όνομα του Banda προκρίθηκε στο τελικό από μια ομάδα ειδικών και στη συνέχεια πήρε τις περισσότερες ψήφους από τους ακροατές του BBC. Είναι δυνατόν να μή μπόρεσαν να διαλέξουν μία από τις χιλιάδες γυναίκες ποδοσφαιρίστρες που δεν έχουν αποτύχει ποτέ σε κανένα τεστ καταλληλότητας γυναικών; Δεν μπορούσαν να διαλέξουν μία

από τις γυναίκες με κανονικά επίπεδα τεστοστερόνης, που ανταποκρίθηκαν στις βιολογικές προδιαγραφές;

Η ηρωική πρώην Ολυμπιονίκης Sharron Davies λέει ότι αυτή η τακτική «ενθαρρύνει ενεργά την καταστροφή και την απώλεια των ευκαιριών για τις αθλήτριες στον αθλητισμό». Η συγγραφές JK Rowling, αναρωτήθηκε αν το BBC έδωσε το βραβείο «στην» Banda επειδή είναι «πιο αποτελεσματική κίνηση από το να πηγαίνεις από πόρτα σε πόρτα για να φτύνεις κατευθείαν στα γυναικεία πρόσωπα».

«Γυναίκες» – τί σημαίνει αυτό; Πολλοί στις κοσμικές μας ελίτ κάνουν πως δεν το ξέρουν. Η ίδια η ερώτηση ακόμη, «τι είναι μια γυναίκα;» τους κάνει να ξεσηκώνονται και να λένε άσχετες φλυαρίες. Φτάσαμε πλέον στην κατάσταση όπου ένα Ανώτατο Δικαστήριο καλείται να αποφασίσει μια για πάντα τι είναι γυναίκα. Σε μια υπόθεση που κινητοποίησαν οι «For Women Scotland», υποστηρίζεται το επιχείρημα ότι μόνο βιολογικές γυναίκες –δηλαδή γυναίκες– θα πρέπει να περιλαμβάνονται στον ορισμό της γυναίκας, σύμφωνα με τον Νόμο για την Ισότητα του 2010. Κάτι που σημαίνει ότι οι επίδοξοι κάτοχοι πιστοποιητικού αναγνώρισης φύλου που δηλώνει ότι είναι «γυναίκες» δεν θα θεωρούνται γυναίκες. Γιατί δεν είναι γυναίκες. Αυτά είναι σε επίπεδα γνώσης νηπιαγωγείου.

Η κυβέρνηση της Σκωτίας υποστηρίζει ότι ένα άτομο εφοδιασμένο με «πλήρες πιστοποιητικό αναγνωρισμένου φύλου με αποκτημένο φύλο το θηλυκό» πρέπει να θεωρείται γυναίκα. «Αποκτημένο» –αυτή η λέξη τα λέει όλα. Η θηλυκότητα εδώ μετατρέπεται από ουσιαστικό χαρακτηριστικό σε ένα ένδυμα παράστασης που μπορεί να φορέσει ο καθένας. Μετατρέπεται από βιολογική, κοινωνική και σχεσιακή εμπειρία σε ενδυμασία, κοστούμι, παντομίμα. Η γυναικεία ιδιότητα γίνεται προϊόν που «αποκτάται» όπως μπορεί να αποκτήσει κανείς ένα αυτοκίνητο ή ένα ζευγάρι παπούτσια.

Οι συνέπειες της αλλοπρόσαλλης παράκαμψης της γυναικείας αυθεντικότητας, της μετατροπής της γυναικείας φύσης από πραγματικό, σταθερό χαρακτηριστικό σε εμπόρευμα, είναι ξεκάθαρες και ανατριχιαστικές. Δεν υπάρχει χώρος, δικαίωμα, άθλημα ή έπαθλο που να είναι για γυναίκες μόνο, εφόσον οποιοσδήποτε άντρας μπορεί να «αποκτήσει» γυναικεία ιδιότητα. Η αντιμετώπιση της γυναικείας ιδιότητας ως επίκτητου χαρακτηριστικού, κάτι που μπορεί να αγοραστεί ή να αποκτηθεί, αντιπροσωπεύει το συντριπτικό τέλος των δικαιωμάτων των γυναικών. Κάποτε οι γυναίκες αντιμετωπιζόντουσαν ως άβουλες «νοικοκυρές», κτήματα των συζύγων τους. Τώρα η γυναικεία ιδιότητα αντιμετωπίζεται ως «πράγμα» που μπορεί να ανήκει σε οποιονδήποτε τύπο του αρέσει. Τίποτα λιγότερο από αποκατάσταση του μισογυνισμού.

Εντυπωσιάζει πως η μόνη φορά που οι πολιτιστικές ελίτ θα δηλώσουν με σιγουριά πως «Αυτή είναι γυναίκα!» είναι όταν μιλούν για έναν άντρα. Οπότε η Caitlyn Jenner, η Paris Lees και η Shon Faye είναι σίγουρα γυναίκες, είσαι διχαστικός αν πεις το αντίθετο, και όταν μια ταπεινή φωνή πεί ότι μόνο οι γυναίκες έχουν τράχηλο όλοι τρελαίνονται. Και τώρα θα πουν πως ο Barbra Banda είναι γυναίκα και το θέμα πρέπει να λήξει. Ίσως ο Banda να είναι γυναίκα... Κανείς από εμάς δεν

μπορεί να γνωρίζει τί πρόβλημα φύλου υπάρχει σε αυτόν. Τί γίνεται όμως με όλες τις χιλιάδες γυναίκες που αξίζουν ένα δίκαιο αθλητισμό και ένα βραβείο; Αυτές που προσπαθώντας μέσα στις προδιαγραφές και τους κανόνες ανάλωσαν τη ζωή τους θυσιάζοντας τη παραμικρή ανάπαυλα; Πότε θα αναγνωριστεί η δική τους προσπάθεια και η ικανότητά τους; Από ότι φαίνεται πρέπει να θυσιαστούν στο βωμό της ιδεολογίας για να αναδειχθούν οι εισβολείς και οι καταχραστές του φύλου τους.

*Από τον Brendan O'Neill για την ιστοσελίδα Spiked-Online

Σχόλιο «Μαμά Μπαμπάς και Παιδιά»: Αδικία, αποκλεισμό, μισογυνισμό, εμπαιγμό, όπως και να το πείτε, η γυναίκα δέχεται νέου τύπου κακοποίηση στο όνομα της ιδεολογίας του φύλου.

[Πηγή](#)